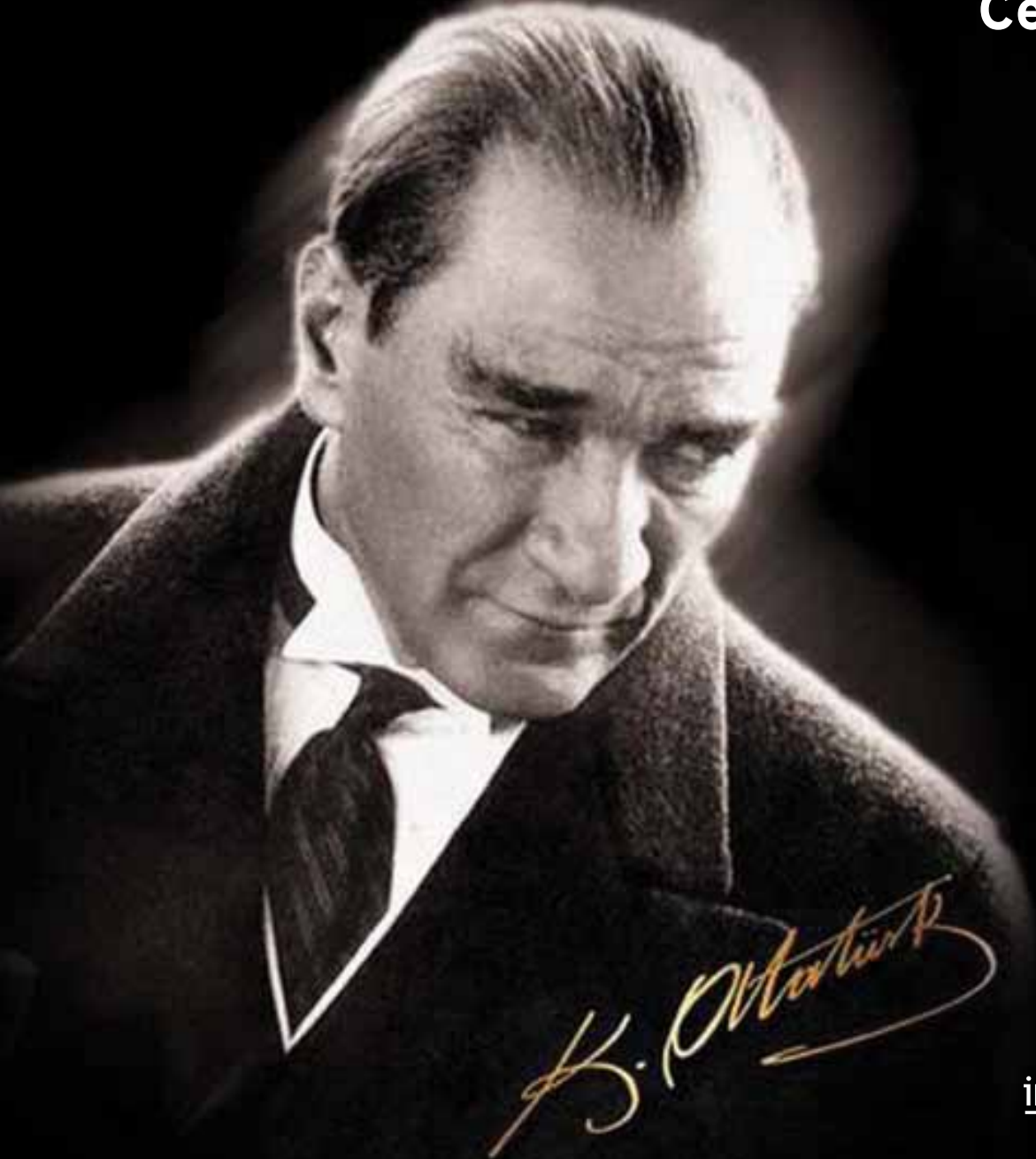

Atatürk **indeksi**

Cemil Özer

indeks:yayınevi

İnandığımız değerler için

İndeks İçerik İletişim, içerik üreten bir iletişim firması. Bizler İndeks'te temel olarak başkalarının iletişim ihtiyaçlarına entelektüel çözümler geliştirir, iletmek istedikleri bilgi ve mesajları anlamlı bir bütün haline getirerek, uygun iletişim araçları üzerine kurgular, teslim ederiz.

Firmaların ticari kaygılarının yanı sıra inandıkları değerler bulunmalıdır. Ticari kurumlar bu değerleri, onu yaratan iç paydaşlarıyla, dışarıdaki eko sistemiyle yaratabilir. Firmaları birbirinden ayıran yaptıkları işin hacmi kadar hayata bakışlarıdır.

İndeks'te sorumluluklarımız olduğunu düşünürüz. Bu ülkeden aldığımızı yine bu ülke için harcamak; bu güzel topraklarda yaşadığımız için şükretmek; üretmeden tüketmemek; yaptığı işi sevmek; etik değerlere inanmak; yarını umarsızca beklemek yerine onu yaratmak; dünü öğrenmek, bilmek, anlamak... Bizi biz yapan değerlerden birkaç tanesi!

Atatürk İndeksi'ni, öncelikle bu ülkeyi yaratan Mustafa Kemal Atatürk'e olan şükran borcumuzu göstermek ve ona teşekkür etmek için hazırladık. Moda ve klişelerin dışına çıktık; ne yaptığını, niye yaptığını, nasıl yaptığını öğrenmek ve anlamak istedik. Bu indeks, bugüne kadar hiç denenmemiş bir teknikle oluşturuldu. O'nu, başkalarından

değil, kendisinden öğrenmeyi hedefledik. Mustafa Kemal'in düşünce, eylem ve gerekçelerini anlamak için çaba harcadık. Bu eserin temel kaynağı Nutuk'tur.

Bu, Mustafa Kemal'in, Atatürk'ü anlattığı iddialı bir araştırmadır. Atatürk İndeksi titiz ve hassas bir çalışmayla İndeks Konuşmacı Ajansı'nın değerli üyesi Cemil Özer tarafından yayına hazırlandı.

Atatürk İndeksi tabii ki mesleki kaygıları da barındırmaktadır. İddialı bir içerik üretim tekniği olduğunu söylemek gerek. Bir süredir içerik çalışmalarımızı inovatif iletişim teknikleri, mecra, kurgu ve yöntemleriyle buluşturuyoruz. Bu ve daha önce hazırladığımız "İndeks"ler türünün önemli örnekleri olarak dikkat çekiyor. Bu çalışmalardan edindiğimiz tecrübeleri araştırma metoduyla kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Çalışmalarımızı paylaşarak hayatımıza renk katıyor, yaşadığımızı hissediyor, soluk aldığımız dakikalara anlam kazandırıyoruz.

İyi ki varsınız, sizinle paylaşabiliyoruz.

Saygılarımla,

Yaprak Özer
İndeks Yönetim Kurulu Başkanı

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Torunlarının Türk kültürü-Atatürk kültürü cevherinden koparılmasına gönlü razı olmayan sağduyulu insanlarımızın geçmişî hatırlamalarında, öğrenmelerinde büyük yarar var.

Nerede, hangi koşullardaydık?

Bizi o koşullardan kim, nasıl kurtardı, nereye, nasıl getirdi?

Şimdi neredeyiz?

Yüce insan Mustafa Kemal Atatürk için Tanrı'dan rahmet dileyip O'nu şükran ve minnetle ananlarımız, insani görevlerini yapmış olurlar; fakat bunu yapmak, vatandaşlık bilinci gelişmiş, sorumluluk sahibi insanlarımız için yeterli değildir. Atatürk'ün yok olmaktan kurtardığı Türk ulusunun ve kurduğu laik, demokratik, hukukun üstünlüğüne dayalı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ne durumda olduğunu değerlendirmeli ve ulaştıkları sonuçta kendi pozitif veya negatif katkılarını sorgulamalıdır.

Refah içinde mutlu bir ulus, güvenlik içinde onurlu bir devlet olabilmek için Atatürk'ün 'duygu ve düşüncelerini' doğru anlayıp yaptıklarını korumak, ömrü yetmediği için yetiştiremediklerini gerçekleştirmek zorundayız.

Türk kültürünü, Türk ulusunu ve Türk vatanını muhtemel tehlikelerden korumaya bir kişinin gücü yetmez; ama çabalar birleştirilince mutlaka başarılıdır. Bu ülkenin nimetlerinden yararlanarak bir yerlere gelmiş, bir şeylere sahip olmuş değerli insanlarımız, ulus ve devlet için ister borç ister vefa anlayışıyla ellerinden geldiği, güçlerinin yettiği kadar, ama mutlaka, bir şeyler yapmalılar!

Tarihten Kesitler:

Kronolojik sıraya göre bazı olayları hatırlatırken, binlerce referans içinden sadece bir tanesini göstereceğim. O dönemin tarihinin yapımında en etkin rolü oynayan Atatürk'ün sözleri, yani Büyük Nutuk...

1881-1914-1915-1918

1881

O gün Selanik'te Türk, Rum, Yahudi, Slav, Müslüman, Hıristiyan binlerce bebek dünyaya gözlerini açmış olabilir. Onlardan biri de Mustafa ismi verilen bebektir. O gün, Mustafa'nın, Türklerin kaderini değiştirecek büyük bir lider olacağını kim bilebilirdi?

Mustafa okul çağına geldiğinde anne, medrese yöntemli mahalle mektebine; baba, pozitif yöntemli yeni açılan okula gitmesini istiyordu. Mustafa, öğrenimine mahalle mektebinde başladı, sonra yeni okula geçti. Askeri rüştiye, askeri idadi, harp okulu, kurmay okulu öğrenim zincirinin halkaları oldu. Yetişmesinde okulların, yetiştiği ortamın, elbette, büyük katkısı vardı; ancak Mustafa'yı MUSTAFA KEMAL yapan, O'nun Tanrı vergisi genetik yapısıdır. Olayları analiz etme, değerlendirme yeteneği, onurun, özgürlüğün insanın temel değerleri olduğu anlayışı ve kararlarını azimle uygulama gücü Mustafa Kemal'in karakterinin köşe taşlarıdır. Mustafa Kemal'in kurmay subaylığı siyaseten sorgulanmakla başladı. Kıl payı kurtuldu, Şam'a sürgün edildi.

Sonra Makedonya'ya atandı, Selanik'te görev yaptı. Trablusgarp'ta, İtalyanlara karşı yerli halkı organize etti. Osmanlı'nın Balkan Savaşı rezaletini yaşadı. Doğum yeri Selanik'in savaşılmadan tesliminin acısını içine gömdü.

Mustafa Kemal iyi bir kumandan, güçlü bir liderdi. En önde gelen vasfı da çok değerli bir İNSAN olmasıdır.

1914

Avrupa, Osmanlı'yı ölüm döşeğinde bir "hasta adam" konumuna getirmiş, ölümünü bekliyordu. Sorun, Osmanlı'yı öldürebilmek değildi; zor olan, Osmanlı'nın terekesinin Avrupa devletleri ve Balkan toplumları arasında nasıl pay edileceğiydi. Her biri kendisinin büyük pay; ötekinin, özellikle rakibinin, küçük pay almasının peşinde koşuyordu.

Avrupa devletleri kendi aralarında da gruplaşmış, çok büyük bir mücadele içindeydiler. Çanlar çalılıyordu. Küçük bir kıvılcım savaşın başlaması için yeterliydi. Nitekim öyle oldu. Bir suikast, savaşı başlatmaya yetti.

Mustafa Kemal (oturanlardan sol baştaki) Manastır Askeri İdadisi'nde bir grup arkadaşıyla (1898)

Harp Okulu öğrencisi Mustafa Kemal (13 Mart 1899)

Mustafa Kemal Trablusgarp'ta, Sancak Kumandanı İbrahim Paşa ile birlikte (26 Eylül 1908)

Osmanlı, 1 Kasım 1914'te Birinci Dünya Savaşı'na girdi; ancak bu savaşa akıllı, bilinçli bir kararla girmedi. Onu tarihten silmeyi kararlaştırmış emperyalist güçlerle işbirlikçileri savaşa sürüklediler. Osmanlı savaşa girdiğinde, Mustafa Kemal, Sofya'da askeri ataşe idi. Devleti savaşa girince görev isteyip İstanbul'a döndü.

Mart-Ağustos 1915

Osmanlı, Birinci Dünya Savaşı'nda kendi amacı doğrultusunda değil, Almanların siyasi ve askeri hedefleri doğrultusunda savaşırken büyük insan ve toprak kayıpları verdi.

Ancak, Çanakkale Boğazı'ndaki deniz ve Gelibolu Yarımadası'ndaki kara muharebelerinde çok büyük zaferler kazandı. Bu zaferler, Osmanlı'nın ömrünün uzamasına, Rus çarlık rejiminin yıkılmasına neden oldu.

Özellikle Gelibolu Kara Muharebeleri, o güne kadar öne çıkması engellenmiş olan Mustafa Kemal'in, Türk ve dünya kamuoyu tarafından büyük bir değer olduğunun anlaşılmasına

vesile oldu. Türk milli mücadelesinin liderinin siyasi hayata Gelibolu'da doğduğu söylenebilir.

30 Ekim 1918

Osmanlı, Birinci Dünya Savaşı'nda savaştığı itilaf devletleri ile MONDROS ATEŞKES ANLAŞMASI'nı imzaladı. Anlaşmanın içeriği, kayıtsız şartsız teslimiyet ve Osmanlı'nın fiilen bitmesi anlamına geliyordu.

13 Kasım 1918

Güney cephesinden İstanbul'a dönen Mustafa Kemal Paşa, Marmara ve İstanbul Boğazı'nda demirlemiş düşman filosunu görünce yaveri Cevat Abbas'a "Geldikleri gibi giderler" diyerek, duyduğu büyük acıyı dışa vurdu. İşgal kuvvetlerini kovma düşüncesi, Mustafa Kemal'in kafasına o gün yerleşmiş olabilir.

22 Kasım 1918

Mustafa Kemal Paşa, cuma selamlığından sonra kendisini kabul eden Padişah Vahdettin'le mütarekeyle ortaya çıkan siyasi durumu görüştü.

Mustafa Kemal Sofya'da ateşeyken yeniçeri kıyafetiyle katıldığı kostümlü baloda (1914)

Mustafa Kemal Sofya'da ateşemiliterken (1914)

Çanakkale Savaşları'nda Kurmay Albay Mustafa Kemal (1915)

Mustafa Kemal Ordu Komutanı ve Padişah Yaveri iken çekilen fotoğrafı, İstanbul (31 Ekim-13 Kasım 1918)

1918-1919

24 Kasım 1918

Padişah Vahdettin, kabul ettiği gazeteci Ward Price'a verdiği demeçte; "En fazla İngiliz milletinin hoşuma gitmesi ve ona hayranlığım bana babamdan tevarüs etmiştir" dedi.

Osmanlı'nın İngiliz bağımlılığının Vahdettin'den çok önce başlamış olduğunun açık ifadesi.

29 Kasım 1918

Padişah Vahdettin, Mustafa Kemal Paşa'yı kabulünde O'na, "Siz akıllı bir kumandansınız, arkadaşlarınızı tenvir ve teskin edeceğinizden eminim" dedi.

Evet, Mustafa Kemal Paşa çok akıllı bir kumandandı; mutlaka arkadaşlarını aydınlatacaktı; fakat tabii ki, Vahdettin'in beklediği doğrultuda değil.

15 Ocak 1919

Mustafa Kemal Paşa, ülkenin nasıl kurtarılacağına dair görüşmeler yapıyordu. 15 Ocak'ta Şişli'deki evine davet ettiği

Albay İsmet (İnönü) Bey ile Anadolu'ya geçme ve kurtuluş çarelerini arama konularını görüştü. 11 Nisan'da ise 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, Mustafa Kemal Paşa'yı evinde ziyaret etti.

29 Nisan 1919

Harbiye Nazırı Şakir Paşa, Mustafa Kemal Paşa'yı Harbiye Nezareti'ne davet ederek, Türklerin Rumlara yaptığı baskıyı yerinde incelemek ve önlemek üzere Karadeniz bölgesine ordu müfettişi olarak gönderileceğinin kararlaştırıldığını bildirdi.

Büyük Nutuk:

"Bu geniş yetkinin, beni İstanbul'dan sürmek ve uzaklaştırmak maksadıyla Anadolu'ya gönderenler tarafından bana nasıl verilmiş olduğu garibinize gidebilir. Onlar bu yetkiyi bana bilerek ve anlayarak vermediler. Ben, bu görevin yerine getirilmesinin bir makam ve yetki sahibi olmaya bağlı bulunduğumu ileri sürdüm. Yetki konusu ile ilgili talimatı da, ben kendim yazdırdım. Hatta harbiye nazırı olan Şakir

Mustafa Kemal, Yıldırım Orduları Grup Komutanı iken (31 Ekim - 13 Kasım 1918)

Mustafa Kemal, Sivas Kongresi üyeleri ile (Eylül 1919)

Mustafa Kemal, zamanın Tümen Komutanı Çahit Toydemir ile görüşürken (1919)

Paşa, bu talimatı okuduktan sonra imzalamaya çekinmiş, anlaşılır anlaşılmaz biçimde mührünü basmıştır.”

19 Mayıs 1919

Mustafa Kemal Paşa Samsun'a çıktı. Türk toplumunun karanlıklarla kaplı hayatında şafak sökmeye başladı. Güneş henüz görünmüyordu; fakat bulutlardan yansıyan ışıkları, Türk yurdunu ve Türklüğü aydınlatmaya başlamıştı. Ümit ışığı yanmıştı. İnalarak, azim ve iradeyle yola koyulmak gerekiyordu.

Büyük Nutuk:

“1919 yılı Mayıs'ının 19. günü Samsun'a çıktım. Ülkenin genel durumu ve görünüşü şöyledir: Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu grup, Birinci Dünya Savaşı'nda yenilmiş, Osmanlı ordusu her tarafta zedelenmiş, şartları ağır bir ateşkes anlaşması imzalanmış. Millet yorgun ve fakir bir durumda. Milleti ve memleketi Birinci Dünya Savaşı'na sürükleyenler, kendi hayatlarını kurtarma kaygısına düşerek memleketten kaçmışlar. Saltanat ve hilafet makamında oturan Vahdetin, şahsını ve bir de tahtını koruyabileceğini hayal ettiği tedbir-

ler araştırmakta... Hükümet aciz, haysiyetsiz ve korkak... Ordunun elinden silahları, cephanesi alınmış ve alınmakta... İtilaf devletleri, ateşkes anlaşmasının hükümlerine uymayı gerekli bulmuyorlar... Bundan başka memleketin her tarafında Hıristiyan azınlıklar gizli veya açıktan açığa kendi özel emel ve maksatlarını gerçekleştirmeye, devleti bir an önce çökertmeye çalışıyorlar... Durumun dehşet ve korkunçluğu karşısında her yerde, her bölgede birtakım kimseler tarafından kurtuluş çareleri düşünölmeye başlanmıştı... Memleket içinde ve İstanbul'da milli varlığa düşman kuruluşlar; Kürt Teali Cemiyeti, Teali-i İslam Cemiyeti, İtilaf ve Hürriyet Cemiyetleri, Sulh ve Selamet Cemiyetleri... İngiliz Muhipleri Cemiyeti, Amerikan mandası isteyenler... .. Millet ve ordu, padişah ve halifenin hainliğinden haberdar olmadığı gibi, o makama ve makamda bulunana karşı, asırların kökleştirdiği din ve gelenek bağları dolayısıyla da, içten gelerek, boyun eğmekte ve sadık. Halifesiz ve padişahsız kurtuluşun anlamını kavrama yeteneğinde değil. Bu inanca aykırı bir düşünce ve görüş ileri süreceklerin vay haline! Derhal dinsiz, vatanısız, hain ve istenmeyen kişi olur... Kurtuluş çaresi ararken

İstanbul Hükümeti'nin temsilcisi Bahriye Nazırı (Bakani) Salih Hulusi (Kezrak) Paşa'yla görüşmek üzere Amasya'ya giderken Tokat'ta karşılaşması (17 Ekim 1919)

Mustafa Kemal kongre üyeleriyle (1919)

1919

Cemil Özer

Cemil Özer, ömrünün büyük bölümünü asker olarak geçirdi. Emekliliğin ardından toplumsal fayda tabanlı aktif bir faaliyet içine girdi.

1957'de Harbiye'den topçu subayı olarak mezun oldu. Harp Akademileri'nde aldığı eğitim sonucunda kurmay subaylığa yükseldi. ABD Komuta ve Kurmay Koleji ile Roma, NATO Savunma Koleji'nde eğitim gördü. Kara Harp Akademisi'nde öğretim üyeliği yaptı. Kariyerinin önemli bir bölümünü yurtiçi ve yurtdışında NATO kargahlarında hizmet ederek geçirdi. Yurdun değişik coğrafyalarında görev aldı. 1990'da Tümgeneral rütbesiyle TSK'dan emekli oldu.

Sivil yaşamında, "Ülkeye hizmete nasıl devam edebilirim?" arayışına girdi.

Expo Channel'da, haftada bir gün yayınlanan, "Üçüncü Göz" adlı, canlı televizyon programında, güncel, ekonomi ve siyasi gelişmelerin analizini yapan dört kişilik ekiple yer aldı. Marmara ve Yeditepe Üniversiteleri'nde, beş yılı aşkın bir süre, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersleri verdi. Yeditepe Üniversitesi'nde, Sosyal Antropoloji dalında doktora çalışması yaptı.

Özer, www.indeksiletisim.com sitesinde güncel olayları analiz ettiği yazılarına devam ediyor. Aynı zamanda İndeks Konuşmacı Ajansı'na bağlı olarak, tarih, siyaset ve güvenlik ana konularında profesyonel konuşmalar yapıyor.

www.indeksiletisim.com

indeks içerik-iletisim danismanlik Kore Őehitleri Caddesi, No: 28 Atılım İş Merkezi K: 4 D: 4
34394 Zincirlikuyu-İstanbul Tel: 0212 347 70 70 Faks: 0212 347 70 77
e-mail: indeks@indeksiletisim.com web: www.indeksiletisim.com